

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 22. Januar 2013. god.
Br. Ref.:RK351/13

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 85/12 i KI86/12

Adriatik Gashi i Burim Miftari

Zahtev za ocenu ustavnosti presude Vrhovnog suda u Prištini Pkl. br. 45/12 od 18. 06. 2012. god., zajedno sa zahtevom za uvođenje privremene mere

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosioci zahteva su g. Adriatik Gashi i g. Burim Miftari iz Đakovice, sada na izdržavanju kazne u zatvoru Dubrava u Istoku, koje sa ovlašćenjem zastupa g. Teki Bokshi advokat iz Đakovice (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Osporena odluka javnog organa kojom se navode kršenja prava zagwarantovanih Ustavom Kosova je presuda Vrhovnog suda u Prištini Pkl. br 45/12 od 18. 06. 2012. god. kojom je odbijen podnet zahtev za zaštitu zakonitosti, koju su prema ličnom navodu podnosioca zahteva, primili 18. septembra 2012. god.

Predmetna stvar

3. Osnovna stvar predmeta podnetog 24. septembra 2012. god. Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) je ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda u Prištini PKL 45/12 od 18 06, 2012. god. kojom je Vrhovni sud odbio kao neosnovan zahtev podnosioca Burim Miftarija i Adriatik Gashija za zaštitu zakonitosti podnetog protiv presude Opštinskog suda u Đakovici P. br. 258/2002 od 27.10.2011. god., i presude Okružnog suda u Peći Ap. br. 9/2012 od 07.02.2012. god.

Pravni osnov

4. Član 113.7 Ustava, član 22 i 27. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god., i pravilo 54, 55 i 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo.

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 24. septembra 2012. god., Ustavni sud je primio putem pošte podnesak zajedno sa zahtevom za uvođenje privremene mere podnetih od strane advokata Teki Bokshija koji zastupa podnosioca zahteva g. Adriatik Gashija iz Đakovice i ovaj zahtev je registrovan u Sudu pod br. KI 85/12.
6. Istog dana je Ustavni sud primio putem pošte podnesak zajedno sa zahtevom za uvođenje privremene mere podnetih od strane advokata Teki Bokshija koji zastupa podnosioca zahteva g. Burim Miftarija iz Đakovice i ovaj zahtev je registrovan u Sudu pod br. KI 86/12.
7. Dana 13. novembra 2012. god. Ustavni sud je dostavio dopis zastupniku podnosioca kojim je zahtevao dodatnu dokumentaciju potrebnu za dalje prosleđivanje zahteva.
8. Dana 05. decembra 2012. god. Sud je preko pošte primio dodatnu dokumentaciju od strane podnosioca zahteva i tom prilikom su zahtevu priložili presudu Opštinskog suda u Đakovici P. br. 258/2002 od 27.10.2011. god., žalbu sa-okrivljenog Hajrullah Gute protiv presude Opštinskog suda Đakovice i presudu Okružnog suda u Peći Ap. br. 9/2012 od 7.02.2012. god.
9. Dana 29. novembra 2012. god. predsednik Suda je doneo nalog nal. Ki 85/12 kojim je naredio spajanje predmeta Ki 85/12 i Ki86/12 imenujući istovremeno sudiju izvestioca, sudiju Kadri Kryeziu, dok je odlukom Veće za razmatranje u sledećem sastavu: Robert Carolan, Altay Suroy i Prof. dr Enver Hasani.

10. Dana 21. Januara 2013, Veće za razmatranje razmotrilo preliminarni izveštaj sudije izveštioaca i Sudu iznelo preporuku za neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

11. Dana 27. oktobra 2011. god. Opštinski sud u Đakovici, odlučujući po krivičnom pitanju protiv optuženih Adriatik Gashija, H.G., Burim Miftarija i Sh.H., svi iz Đakovice, jer su kao saučesnici izvršili krivično delo teška krađa iz člana 253. stav 1 tačka 1 u vezi sa članom 23. KZK i krivična dela pokušaj teške krađe iz člana 253. Stav 1 tačka 1 u vezi sa članom 20 - 23 KZK, i prema optužnici PP. br. 211/2002 od 27.06.2002. god. doneo je presudu P. br. 258/2002 kojom je optužene proglasio krivim i osudio ih je sledećim kaznama:

“Optuženog Adriatik Gashi sa jedinstvenom kaznom zatvora u trajanju od 16 (šesnaest) meseci a u ovu kaznu računa se i vreme provedeno u pritvoru od 12.04.2002. god. do 09.05.2002. god.

Optuženog Burim Miftari sa jedinstvenom kaznom zatvora u trajanju od 10 (deset) meseci a u ovu kaznu računa se i vreme provedeno u pritvoru od 12.04.2002. do 09.05.2002. godine.

Optuženog H.G. sa jedinstvenom kaznom zatvora u trajanju od 8 (osam) meseci pod uslovom da u roku od 2. (dve) godine ne čini krivično delo.

Optuženog Sh.H. sa jedinstvenom kaznom zatvora u trajanju od 2. (dva) meseca pod uslovom da u roku od 2. (dve) godine ne čini krivično delo.”

12. Protiv ove presudi je advokat Teki Bokshi u svojstvu pravnog branioca optuženog z. H.G. prema službenoj dužnosti, uložio žalbu zbog ozbiljnih kršenja odredaba krivičnog postupka, pogrešnog i nepotpunog potvrđivanja činjeničnog stanja, pogrešne primene krivičnog zakona, odluke o krivičnoj sankciji, a optuženi, sada osuđeni g. Adriatik Gashi i g. Burim Miftari, su lično uložili žalbu.
13. Dana 7. februara 2012. god. Okružni sud u Peći, odlučujući prema ovim žalbama je doneo presudu Ap. br. 9/12 kojom je žalbu g. H.G. odbio kao neosnovanu, dok je žalbe g. Adriatik Gashija i g. Burim Miftari odbio kao zakasnele.
14. U obrazloženju odluke, Okružni sud u Peći je naglasio da je Opštinski sud u Đakovici u slučaju g. H.G. na pravilan i potpun način ocenio činjenično stanje, da su pravilno ocenjeni izvedeni dokazi, uključujući i fotografije lica mesta gde su izvršena krivična dela, delimično priznavanje krivice optuženih, izveštaj istrage, itd., dok je kaznena mera proporcionalna sa izvršenim krivičnim delima. Opštinski sud je uzeo u obzir sve olakšavajuće okolnosti za optužene, a posebno za optuženog g. H.G.
15. Okružni sud je takođe konstatovao da se: *“Iz predmetnih spisa vidi da je optuženi Adriatik Gashi lično primio presudu prvog stepena jer se iz dostavnice za ličnu dostavu jasno vidi da je on lično potpisao primanje presude dana 27.12.2011. god. a žalbu je uložio dana 23.01.2012. god. što znači da je žalbu uložio 12. dana nakon isteka zakonskog roka, a optuženi Burim Miftari je presudu primio dana 23.12.2011. god. a žalbu uložio dana 23.01.2012. godine isto tako 16 dana nakon isteka zakonskog roka.”* i stoga je odbio žalbe kao zakasnele.
16. Protiv ove presude, osuđeni g. Adriatik Gashi i g. Burim Miftari su podneli zahtev za zaštitu zakonitosti, navodeći da su za krivična dela za koja su osuđeni imali relativnu i

apsolutnu zastarelost, koja u ovim okolnostima čini nelegalnim krivično gonjenje i izrečenu kaznu.

17. Dana 18.06.2012. god. Vrhovni sud Kosovo donosi presudu Pkl. br. /45/2012 kojom "se odbijaju kao neosnovani zahtevi osuđenih Adriatik Gashija i Burim Miftarija za zaštitu zakonitosti, podneti protiv presude Opštinskog suda u Đakovici P. br. 258/2002 od 27.10.2011. godine, i presude Okružnog suda u Peći Ap.br. 9/2012 od 07.02.2012. god."
18. Vrhovni sud je obrazložio svoju presudu pravilnim i potpunim potvrđivanjem činjeničnog stanja od strane sudova nižeg stepena, dok, što se tiče relativnog i apsolutnog zastarevanja, sud je konstatovao da ovaj navod podnosioca ne stoji, zato što je tok rokova nekoliko puta bio prekinut proceduralnim delovanjima suda da "ni za jedno krivično delo nije istekao dvostruki rok predviđen zakonom".

Navodi podnosioca za ustavna kršenja

19. Podnosilac zahteva navodi da mu je presudom izvršeno kršenje: člana 21. stav 2. koji navodi "Republika Kosovo štiti i garantuje ljudska prava i osnovne slobode, predviđene ovim Ustavom.", člana 31. [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje], člana 32 [Pravo na Pravno Sredstvo], člana 53 [Tumačenje Odredbi Ljudskih Prava], člana 54 [Sudska Zaštita Prava).
20. Podnosilac zahteva je isto tako naveo da su žalbeni sudovi u ovom slučaju prema principu *beneficium cohaesionis* (*beneficija pridruživanja*), trebalo da žalbe g. Burim Miftari i g. Adriatik Gashi razmotre kao podnete u propisanom roku, pošto su oni suđeni istom presudom i da kao saučesnik krivičnih dela sa osuđenim g. H.G. njegov branilac je prema službenoj dužnosti uložio žalbu u roku i ona je razmotrena u meritornom pogledu.
21. Podnosilac zahteva navodi da su ovom prilikom sudovi ovog slučaja trebalo da primene član 419. KZKPK koji određuje da "Ako drugostepeni sud povodom žalbe utvrdi da su razlozi zbog kojih je doneo odluku u korist optuženog, a koji nisu potpuno lične prirode, u prilog i nekom od saoptuženih koji nije izjavio žalbu ili je nije izjavio u tom cilju, sud po službenoj dužnosti postupa kao da je saoptuženi podneo takvu žalbu."
22. Podnosilac zahteva dalje navodi da je Ustavni sud trebalo da uvede privremenu meru naređujući oslobađanje podnosioca od daljeg izdržavanja kazne, jer bi se prema njemu time izbegla nepopravljiva šteta.

Ocena prihvatljivosti podneska i zahteva za privremenu meru

23. Kako bi bio u mogućnosti da sudi zahtev podnosioca, Sud prethodno treba da oceni da li su ispunjeni kriterijumi prihvatljivosti predviđeni Ustavom, Zakonom i Poslovníkom o radu Suda.
24. U vezi sa ovim, Sud se poziva na član 113.7 Ustava u kojem se predviđa:"

"Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli svo ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom".
25. Sud takođe uzima u obzir pravilo 36 Poslovníka o radu Ustavnog suda gde se predviđa:

"(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.”

26. Pozivajući se na zahtev podnosioca i na navodna kršenja Ustavnih prava, Ustavni sud naglašava da: Ustavni sud nije sud činjenica i ovom prilikom želi da naglasi da pravilna i potpuna konstatacija činjeničnog stanja je potpuna nadležnost redovnih sudova, kao što je to u ovom slučaju sa Vrhovnim sudom, koji odbija zahtev za zaštitu zakonitosti osuđenih g. Adriatik Gashija i g. Burim Miftarija, i da je njegova uloga (Ustavnog suda) samo da obezbedi usaglašenost sa pravima koja se garantuju Ustavom i ostalim pravnim instrumentima i stoga ne može da deluje kao "sud četvrtog stepena", (vidi, *mutatis mutandis*, i.a., Akdivar protiv Turske, 16. septembra 1996. god., R.J.D, 1996-IV, stav 65).
27. Uzimajući u obzir ono što je gore navedeno, Sud se, prema opštem pravilu, neće protiviti nalazima i zaključcima koji proizilaze iz redovnih sudskih organa, kao što je sprovođenje konkretnog zakona i unutrašnjeg prava, ocena dokaza u postupku, pravo rezultata jednog građanskog spora, krivice ili ne jednog optuženog u jednom krivičnom pitanju.
28. U vanrednim slučajevima, Sud može staviti pod znakom pitanja ove nalaze i zaključke, ako su oni dotaknuti prizvoljnošću, flagrantni i očigledni, u suprotnosti sa pravom i pravničnim suđenjem i ako su izazvali kršenje Ustava ili Evropske Konvencije o Ljudskim Pravima (u daljem tekstu: EKNJP) (*Syssoyeva i ostali protiv Letonije* [ispisivanje] [DHM], § 89).
29. U tom pogledu, Ustavni sud primećuje da pitanje da li su sudovi koji su odlučili u vezi sa žalbama g. Miftarija i g. Gashija trebalo da primene član 419. PZKPK ili ne, pitanje je primene zakonitosti i potvrđivanja činjenica vezano sa slučajem koji su razmotrili i ova proceduralna delovanja nisu izazvala posledice kršenja prava zagantovana Ustavom koje navodi podnosilac zahteva.
30. Da je član 419. i PZKPK, zasnivajući se na pravnom načelu *beneficium cohaesionis* (*benificirana privilegija*), trebao automatski da se primeni ili da se primeni prema oceni suda, je ponovo pitanje pravilne primene zakona i to je nadležnost redovnih sudova, a štaviše kada je zakon predvideo da je sud taj koji: "ocenjuje da su razlozi zbog kojih je doneo odluku u korist optuženog, a koji nisu potpuno lične prirode, idu u prilog i nekom od saoptuženih..." a u ovom slučaju, Okružni sud, ocenjujući da, između ostalog, olakšavajuće okolnosti za osuđene u slučaju g. H.G. je naglasio da su se primenile posebno ove okolnosti (zato što je on slep i bile su veoma lične prirode, stoga nisu mogle da se primene kod ostalih osuđenih i verovatno ne bi bile od koristi ostalim ko-opruženima).
31. Ustavni sud, takođe, naglašava da nije redovan sud onaj koji je onemogućio "pristup pravdi" i/ ili je izvršio "negiranje pravnog sredstva" podnosiocima zahteva, već je neopravdano kašnjenje stranaka u ostvarivanja zagantovanog prava na pravno sredstvo (žalba u zakonskom predviđenom roku) ono što je izazvalo posledice i u ovom pogledu, Ustavni sud ne konstatuje da je sudski postupak u celini bio proizvoljan i da će na kraju dovesti do kršenja ljudskih prava predviđenim Ustavom ili EKLJP.

Što se tiče privremene mere

32. Ustav Kosova, što se tiče pitanja privremenih mera, se poziva na član 116. [Pravni efekat odluka] gde se u tački 2 određuje: "Dok god je procedura u postupku pred Ustavnim sudom, sud može privremeno prekinuti primenu spornog postupka ili zakona, dok god se ne donese sudska odluka, ukoliko smatra da je primena takvih spornih zakona može uzrokovati nepopravljivu štetu."

33. Jednu zakonsku definiciju za privremene mere ima i Zakon o Ustavnom sudu (br. 2008/03-L-121) koji u članu 27. tačka 1 predviđa: "Ustavni sud po službenoj dužnosti ili na zahtev stranke može doneti odluku o primeni privremenim merama u odnosu na neko pitanje koje je predmet postupka, ukoliko su te mere neophodne za otklanjanje rizika ili nepopravljive štete, ili je preuzimanje ovakvih privremenih mera u javnom interesu.."
34. Kako iz ustavne definicije, tako i iz pravne definicije "pravne institucije" privremene mere, se konstatuje da se za njenu primenu moraju da se ispune dva osnovna uslova a) nepopravljiva moguća šteta koja bi se izazvala podnosiocu zahteva u slučaju da sud ne primeni privremenu meru i b) ako bi uvođenje privremene mere bilo u javnom interesu.
35. Zastupnik podnosioca zahteva, osim što je naglasio da će se privremenom merom izbeći nepopravljiva šteta podnosiocima zahteva, on nije potkrepio nijednom činjenicom ovaj zahtev, opravdavajući potrebu uvođenja ove mere. On nije objasnio zašto bi šteta bila nepopravljiva i zašto bi se neuvođenjem privremene mere kršio javni interes.
36. U ovim okolnostima podnosilac žalbe nije "argumentovao na dovoljan način svoje navode" i ne može da se zaključi da je zahtev bio osnovan, i stoga Sud treba da odbije zahtev za privremenu meru odbije. Shodno pravilu 36 stav 2 tačka c i d, Sud nalazi da zahtev treba da se odbije kao očigledno neosnovan.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni Sud, shodno članu 113. stavu 7. Ustava, član 27 i 46. Zakona i pravile 36, 55 i 56. stavu 2. Poslovnika o radu, nakon većanja od 21. Januara 2013. god., jednoglasno

ODLUČIO

- I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA ODBIJE zahtev za privremenu meru;
- III. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Kadri Kryesziu

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani